

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ढ तह, प्रबन्धक खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याXअङ्क	समय
प्रथम	शासकीय प्रबन्ध र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	विषयगत	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत-समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत-समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	

२. द्वितीय चरण :

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको विषयवस्तु प्रशासन तथा वित्त समूहको समान हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने **प्रश्नसंख्या र अङ्कभार** यथासम्भव सम्बन्धितपत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०७८।०५।१२

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ८ तह, प्रबन्धक खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : शासकीय प्रबन्ध र संस्थागत ज्ञान

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

1. शासकीय प्रबन्धका विविध पक्षहरु (३० अङ्क)

- 1.1 शासकीय (Governance) प्रबन्ध को अवधारणा, विशेषता र सूचकहरु
- 1.2 नयां सार्वजनिक शासकीय प्रबन्ध (New public governance) र यसका विविध पक्षहरु
- 1.3 संविधानवाद, नेपालमा संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको वर्तमान संविधान
- 1.4 राज्यशक्तिको बाण्डफाण्ड, शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलन तथा नेपालमा यसको अभ्यास
- 1.5 नेपालमा संघीय शासन प्रणालीको अवधारणा र महत्व
- 1.6 संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सीमा र सम्बन्ध
- 1.7 कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता, सुशासन र पारदर्शिता र नेपालमा यसको अवस्था
- 1.8 नागरिक वडापत्र/सार्वजनिक वडापत्र (Public Charter)
- 1.9 सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा र समानुपातिक समावेशीकरणका विविध पक्ष
- 1.10 सूचनाको हक र पारदर्शिता
- 1.11 कम विकसित तथा भूपरिवेष्टित राष्ट्रको अधिकार

2. सार्वजनिक सेवा व्यवस्थापन (२० अङ्क)

- 2.1 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, विशेषता र आधारभुत मान्यताहरु (Values) – Integrity, Impartiality, Dedication, Tolerance and Compassion
- 2.2 सार्वजनिक सेवाको प्रारूप निर्माण, व्यवस्थापन र चुनौती
- 2.3 सरकार तथा सार्वजनिक संस्थानहरु तथा कम्पनीबाट प्रवाह गरिने सेवाहरु र सेवाको मूल्यांकन, पृष्ठपोषण तथा गुनासो व्यवस्थापन, ग्राहक सम्पर्क व्यवस्थापन (Customer Relations Management) र सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण
- 2.4 सार्वजनिक जवाफदेहिता, उत्तरदायित्व, जिम्मेवारी, नैतिकता, ईमान्दारिता र व्यवसायिकताको आवश्यकता, यसका निर्धारक मानक तथा आयामहरु
- 2.5 संगठनात्मक कार्यसंस्कृति र सो मा सुधारका उपायहरु
- 2.6 नागरिक कर्तव्य, आध्यात्मिकता (Spirituality), मानवीय मूल्य र मान्यता र सेवा प्रवाहमा नागरिक संलग्नता
- 2.7 सेवा प्रवाहमा विद्युतीय शासन (e- Governance) को प्रयोग
- 2.8 संगठित अपराध : विद्युतीय अपराध (Cyber crime), मिलेमतो (Cartelling), एकाधिकार (Monopoly), भ्रष्टाचार र मुद्रा निर्मलीकरण (Money Laundering)

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ८ तह, प्रबन्धक खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) – (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

3. हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको सामान्य जानकारी (२० अंक)

- 3.1 कम्पनीको परिचय, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था र चुनौती
- 3.2 कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू
- 3.3 कम्पनीको कर्मचारी विनियमावली, २०६८
- 3.4 कम्पनीको आर्थिक प्रशासन तथा खरिद विनियमावली, २०६८
- 3.5 कम्पनीको ऋण तथा स्वपूँजी लगानी सम्बन्धी कार्याविधि, २०७८
- 3.6 कम्पनीको राणनीतिक योजना

4. नेपालमा ऊर्जा: (१० अंक)

- 4.1 जलविद्युत उत्पादन, वितरण तथा व्यापारको अवस्था र सम्भावना
- 4.2 जलविद्युत विकास तथा लगानीका संभावना र चुनौती
- 4.3 जलविद्युत उत्पादनमा निजी क्षेत्रको भूमिका
- 4.4 वैकल्पिक ऊर्जाको अवधारणा र सम्भावना
- 4.5 जलविद्युत विकास नीति, २०५८
- 4.6 जलश्रोत ऐन, २०४९ र जलश्रोत नियमावली, २०५०
- 4.7 विद्युत ऐन, २०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
- 4.8 नेपाल सरकारको आवधिक योजना र बजेट (जलश्रोतसँग सम्बन्धित भाग मात्र)
- 4.9 जलविद्युत लगानीमा जोखिमका क्षेत्र, जोखिमको पहिचान, विश्लेषण तथा व्यवस्थापन

5. सम्बद्ध कानूनहरू (२० अंक)

- 5.1 नेपालको वर्तमान संविधान
- 5.2 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- 5.3 आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- 5.4 मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- 5.5 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- 5.6 लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
- 5.7 वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
- 5.8 विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
- 5.9 कम्पनी ऐन, २०६३
- 5.10 बोनस ऐन, २०३०
- 5.11 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७५
- 5.12 सार्वजनिक निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५
- 5.13 औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ढ तह, प्रबन्धक खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) – (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

1. सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापन (५० अङ्क)

- 1.1 सार्वजनिक प्रशासन/व्यवस्थापनको अर्थ, क्षेत्र, कार्यहरु, भूमिका, विकसित अवधारणा
- 1.2 संगठन, संगठनात्मक स्वरूप/ संरचना तथा सिद्धान्तहरु
- 1.3 व्यवस्थापनका विविध पक्षहरु : उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, निर्णय निर्माण प्रकृया, संगठनात्मक व्यवहार, समूहकार्य र समूह गतिशीलता, कार्य संस्कृति
- 1.4 कार्य विवरण, कार्य विशिष्टीकरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य पुष्टिकरण, कार्य सम्पादन मापदण्ड र कार्य विश्लेषण, संगठन तथा व्यवस्थापन (ओ एण्ड एम) पद्धति
- 1.5 मानव संसाधन विकासको अवधारणा, रणनीति, समस्या तथा चुनौतीहरु
- 1.6 मानव संसाधन अभिलेख र मानव संसाधन सूचना प्रणाली
- 1.7 कार्यसम्पादन मूल्यांकनको अवधारणा, विधि / प्रकृया, प्रभावकारीता तथा चुनौतिहरु
- 1.8 उत्तराधिकारी योजनाको अवधारणा र संगठनमा सोको आवश्यकता र प्रयोग
- 1.9 उत्प्रेरणाको अवधारणा, महत्व, सिद्धान्तहरु, कार्य सम्पादनमा आधारित वृत्ति प्रणाली
- 1.10 श्रम सम्बन्धको अवधारणा, ट्रेड यूनियन र सामूहिक सौदावाजी
- 1.11 वार्ताको अवधारणा, सीप र रणनीति
- 1.12 सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापनको नवीनतम प्रवृत्तिहरु
- 1.13 सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापनमा जवाफदेहिता, व्यवसायिकता तथा संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व
- 1.14 सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापनमा अनुगमन र मूल्यांकन प्रणाली
- 1.15 विपद व्यवस्थापन (Disaster Management), परिवर्तन व्यवस्थापन (Change Management), संकट व्यवस्थापन (Crisis management), जोखिम व्यवस्थापन (Risk Management), सहभागितामुलक व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, स्रोत व्यवस्थापन, प्रविधि व्यवस्थापन र समय व्यवस्थापन
- 1.16 नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका समस्या र चुनौती
- 1.17 जनसम्पर्क र मिडिया समन्वय
- 1.18 रणनीतिक व्यवस्थापन तथा व्यवसायिक योजना (Business Plan): योजना तर्जुमा, कार्यन्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन

खण्ड (ख) - (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

2. विकासका आयामहरु (२० अंक)

- 2.1 विकासको अवधारणा, यसका विविध पक्षहरु र नवीनतम उपागमहरु
- 2.2 विकासका आयामहरु – मानव विकास, गरिबी निवारण, जलवायु परिवर्तन, लैंगिक सवाल, विश्वव्यापीकरण, आर्थिक उदारिकरण, समावेशी विकास, विविधता व्यवस्थापन, सन्तुलित विकास, गैर सरकारी क्षेत्र र विकास

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ढ तह, प्रबन्धक खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

- 2.3 दिगो विकास लक्ष्यहरु र नेपालको प्रयास, उपलब्धी तथा चुनौतीहरु
- 2.4 नेपालमा योजनावद्ध विकास, उपलब्धी र चुनौतीहरु तथा चालु आवधिक योजना
- 2.5 विपद संवेदनशील विकास र हरित विकासको अवधारणा

3. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन (२० अंक)

- 3.1 विश्व अर्थ व्यवस्था र नेपालको अर्थ व्यवस्था
- 3.2 सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन (सार्वजनिक आय, खर्च तथा ऋण)
- 3.3 नेपालमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- 3.4 सार्वजनिक वित्तीय उत्तरदायित्व र जिम्मेवारी
- 3.5 नेपालका सार्वजनिक संस्थानको आवश्यकता एवम् सान्दर्भिकता, सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन वर्तमान अवस्था र चुनौतीहरु
- 3.6 वित्तीय विश्लेषणका विभिन्न विधिहरु
- 3.7 चालु मौद्रिक तथा वित्तीय नीति
- 3.8 नेपालमा बैदेशिक सहायता र बैदेशिक लगानीको आवश्यकता, उपयोग, उपलब्धि, समस्या र चुनौती
- 3.9 संयुक्त राष्ट्रसंघ (UNO), विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक तथा अन्य बहुपक्षीय एवम् द्विपक्षीय सहयोग नियोगहरु
- 3.10 विश्वव्यापार संगठन (WTO), नेपालको विश्व व्यापार संगठनमा सहभागिता, संभावना र चुनौती एवम् यसले नेपालको अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव

4. परियोजना व्यवस्थापन तथा जोखिम व्यवस्थापन (१० अङ्क)

- 4.1 परियोजना व्यवस्थापन चक्र
- 4.2 परियोजना प्रस्तावको तयारी
- 4.3 परियोजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन,
- 4.4 नेपालमा परियोजना व्यवस्थापनका समस्या एवम् चुनौतिहरु,
- 4.5 परियोजना व्यवस्थापनका जनसहभागीता एवम् संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व
- 4.6 परियोजना व्यवस्थापनमा अन्तरनिहित जोखिम, जोखिम पहिचान, विश्लेषण तथा न्यूनिकरणका उपाय
